

Hướng dẫn hoạt động chuyên môn
Môn Giáo dục công dân cấp THPT năm học 2021 – 2022

Căn cứ Công văn số 3059/SGDĐT-GDPT ngày 31/8/2021 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) Hà Nội về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2021 - 2022, Sở GDĐT hướng dẫn hoạt động chuyên môn bộ môn Giáo dục công dân (GDCC) cấp trung học phổ thông (THPT) năm học 2021 - 2022 như sau:

1. Xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường

Tổ nhóm chuyên môn GDCC ở các trường xây dựng và thực hiện kế hoạch dạy học linh hoạt, phù hợp với tình hình phòng chống dịch bệnh Covid - 19, khung thời gian 35 tuần (học kỳ I: 18 tuần, học kỳ II: 17 tuần).

Tiếp tục triển khai thực hiện Công văn 4612/BGDĐT-GDTrH ngày 03/10/2017 hướng dẫn thực hiện chương trình giáo dục phổ thông hiện hành theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất HS từ năm học 2017-2018 (có hướng dẫn bổ sung tại Công văn 5131/BGDĐT-GDTrH ngày 01/11/2017), Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 của Bộ GDĐT, Công văn số 2786/SGDĐT-GDPT ngày 03/9/2020 của Sở GDĐT về việc hướng dẫn thực hiện điều chỉnh nội dung dạy học cấp THCS, THPT.

Xây dựng kế hoạch giáo dục của nhà trường theo hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học của Bộ GDĐT, trong đó bảo đảm yêu cầu thực hiện các nội dung cốt lõi, làm cơ sở để chủ động, linh hoạt trong tổ chức thực hiện các nội dung còn lại phù hợp với tình hình phòng, chống dịch Covid-19 tại địa phương; chủ động về các phương án dạy học trực tuyến và trực tiếp để chuyển đổi linh hoạt, ứng phó kịp thời với các tình huống diễn biến của dịch Covid-19 tại địa phương; ưu tiên dạy học trực tuyến đối với các nội dung mang tính lí thuyết, có thể hướng dẫn học sinh khai thác sử dụng hiệu quả sách giáo khoa để học tập; sẵn sàng phương án để tận dụng tối đa khoảng thời gian học sinh có thể đến trường để dạy học trực tiếp, nhất là đối với các nội dung thực hành, thí nghiệm và kết hợp ôn tập, củng cố những nội dung lí thuyết đã học trực tuyến. Thực hiện hiệu quả, chất lượng các hình thức, phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá trực tiếp và trực tuyến, bảo đảm hoàn thành chương trình năm học trong các tình huống diễn biến phức tạp của dịch Covid-19.

Triển khai thực hiện các văn bản hướng dẫn của Bộ GDĐT, Sở GDĐT về xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường và được tổ chức thực hiện linh hoạt, phù hợp với điều kiện cụ thể của địa phương và cơ sở giáo dục.

Trong đó, tập trung vào các nội dung:

a) Xây dựng kế hoạch dạy học của môn học, hoạt động giáo dục phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường theo hướng sắp xếp lại các bài học trong sách giáo khoa thành bài học theo chủ đề phù hợp với các chủ đề tương đương trong chương trình, tạo thuận lợi cho việc thiết kế tiến trình dạy học thành các nhiệm vụ học tập

của học sinh theo phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực để thực hiện ở trong và ngoài lớp học, trong đó có các nhiệm vụ học tập có thể giao cho học sinh thực hiện ở nhà hoặc trực tuyến, chủ động ứng phó với tình hình dịch bệnh Covid-19 và các tình huống bất thường khác.

Trên cơ sở đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của cấp THPT trong chương trình giáo dục phổ thông hiện hành, hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học tại Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 của Bộ GDĐT, Công văn số 2786/SGDĐT- GDPT ngày 03/9/2020 của Sở GDĐT về việc hướng dẫn thực hiện điều chỉnh nội dung dạy học cấp THPT và khung PPCT của Bộ GDĐT để xây dựng Kế hoạch dạy học môn GDCD. Tăng cường giao quyền chủ động cho các trường THPT xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực HS của mỗi trường để tăng cường kỹ năng vận dụng kiến thức, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường và khả năng học tập của học sinh.

Quá trình xây dựng và thực hiện kế hoạch dạy học của tổ/nhóm chuyên môn được thực hiện theo hướng dẫn tại Công văn số 4612/BGDĐT-GDTrH ngày 03/10/2017 của Bộ GDĐT, Công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT Hà Nội. Kế hoạch dạy học của tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện và là căn cứ để kiểm tra, giám sát trong quá trình thực hiện.

Kế hoạch dạy học của bộ môn được xây dựng theo khối lớp, các bài học/chủ đề trong kế hoạch dạy học đã được tinh giản nội dung theo hướng dẫn tại Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 của Bộ GDĐT, Công văn số 2786/SGDĐT- GDPT ngày 03/9/2020 của Sở GDĐT về việc hướng dẫn thực hiện điều chỉnh nội dung dạy học.

b) Tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh; tăng cường công tác giáo dục kỹ năng sống, xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018-2025 theo Quyết định số 1299/QĐ-TTg ngày 03/10/2018 của Chính phủ;

Tăng cường thực hiện lồng ghép nội dung dạy học về giáo dục đạo đức, lối sống; học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phổ biến, giáo dục pháp luật; giáo dục phòng chống tệ nạn xã hội và phòng, chống tham nhũng; giáo dục an toàn giao thông và văn hóa giao thông; giáo dục quốc phòng an ninh; giáo dục chuyển đổi hành vi về xây dựng gia đình và phòng, chống bạo lực trong gia đình và nhà trường; tổ chức hoạt động trải nghiệm, nghiên cứu khoa học:

- Thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII và Chỉ thị số 27/CT-TTG ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Công văn số 918-CV/BTGTU ngày 11/8/2017 của Ban Tuyên giáo Thành ủy Hà Nội; Công văn số

4634/BGDĐT-CTHSSV ngày 21/9/2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về việc sử dụng tài liệu “Bác Hồ và những bài học về đạo đức, lối sống dành cho học sinh” trong nhà trường; Kế hoạch 178/KH-BGDĐT ngày 16/3/2017 của Bộ GDĐT; Kế hoạch số 2274/ KH-SGD&ĐT ngày 14/7/2017 của Sở GDĐT Hà Nội.

- Thực hiện việc dạy học tích hợp Phòng chống tham nhũng theo Chỉ thị số 10/CT-TTg, ngày 12/6/2013 của Thủ tướng Chính phủ về việc đưa nội dung phòng, chống tham nhũng vào giảng dạy tại các cơ sở giáo dục, đào tạo từ năm học 2013-2014 (từ cấp THPT trở lên); Công văn 1710/TTCP-PC ngày 26/7/2013 của Thanh tra Chính phủ về việc thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; Công văn số 5571/BGD-TTr, ngày 13/8/2013 của Thanh tra Bộ GD và ĐT về việc hướng dẫn thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Công văn 276/SGDDT- GDTTrH ngày 20/01/2014 của Sở GDĐT Hà Nội về việc thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

- Thực hiện dạy 01 tiết ATGT vào tiết học đầu tiên của môn GDCD và có các hoạt động trong năm học.

- Thực hiện nhiệm vụ tích hợp nội dung: Giáo dục tư tưởng, đạo đức của Hồ Chí Minh, giáo dục bảo vệ môi trường, giáo dục dân số, phòng chống ma túy - HIV/AIDS, phòng chống tội phạm, phòng chống Tai nạn thương tích, ANQP.....vào giảng dạy GDCD theo hướng dẫn.

- Tiếp tục rà soát và bổ sung các điều luật, các văn bản pháp luật mới ban hành.

2. Thực hiện hiệu quả các phương pháp và kĩ thuật dạy học tích cực

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh.

Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, các phương pháp thực hành trong bộ môn; bảo đảm cân đối giữa việc truyền thụ kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; tích cực tổ chức các hoạt động trải nghiệm sáng tạo phù hợp với nội dung bài học.

Tăng cường liên hệ thực tiễn để tăng tính hấp dẫn của bài giảng, giúp học sinh dễ dàng hiểu bài và thấy được kiến thức sách vở gắn gũi với cuộc sống.

Tăng cường sử dụng đồ dùng dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin: Đảm bảo các tiết học sử dụng đồ dùng trực quan, ít nhất theo quy định của danh mục thiết bị tối thiểu; Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng những phần mềm phục vụ dạy học như Bộ tư liệu và giáo án điện tử Smartschool trong dạy - học, khai thác ứng dụng và tiện ích của hệ thống phần mềm phục vụ dạy học trực tiếp cũng như sẵn sàng ứng phó với việc dạy học trực tuyến.

- Xây dựng kế hoạch dạy học các bài học trong kế hoạch giáo dục nhà trường

bảo đảm các yêu cầu về phương pháp dạy học, kĩ thuật dạy học, thiết bị dạy học và học liệu, phương án kiểm tra, đánh giá trong quá trình dạy học theo Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT và Công văn số 10801/SGDĐT-GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT. Mỗi bài học bao gồm các hoạt động cơ bản sau:

(1) **Mở đầu** (tình huống có vấn đề, giao nhiệm vụ học tập) xác định vấn đề cần giải quyết hoặc nhiệm vụ học tập gắn với kiến thức mới của bài học;

(2) **Hình thành kiến thức mới** (hoạt động với sách giáo khoa, thiết bị dạy học và học liệu để khai thác, tiếp nhận kiến thức mới thông qua kênh chữ, kênh hình, kênh tiếng, vật thật);

(3) **Luyện tập** (câu hỏi, bài tập, thực hành, thí nghiệm) để phát triển các kĩ năng gắn với kiến thức mới vừa học;

(4) **Vận dụng kiến thức, kĩ năng** đã học để giải quyết các tình huống, vấn đề trong thực tiễn.

Các hoạt động học trong mỗi bài học có thể được thực hiện trong lớp học, ngoài lớp học, ở trường, ở nhà, cơ sở sản xuất, kinh doanh, tại di sản và cộng đồng. Trong mỗi hoạt động, tăng cường giao cho học sinh tự nghiên cứu sách giáo khoa và tài liệu tham khảo để tiếp nhận và vận dụng kiến thức; dành nhiều thời gian trên lớp để tổ chức cho học sinh báo cáo, thuyết trình, thảo luận, luyện tập, thực hành, bảo vệ kết quả tự học của mình.

Đối với mỗi hoạt động, giáo viên tổ chức cho học sinh thực hiện theo các bước cơ bản sau:

(1) **Chuyển giao nhiệm vụ học tập**: sử dụng sách giáo khoa, thiết bị dạy học, học liệu phù hợp theo nội dung hoạt động với câu hỏi/lệnh rõ về mục đích, cách thức thực hiện (đọc, nhìn, nghe, nói, làm) và yêu cầu về sản phẩm mà học sinh phải hoàn thành;

(2) **Học sinh thực hiện nhiệm vụ**: chú trọng hoạt động cá nhân trước khi hoạt động nhóm đôi, nhóm nhỏ (nếu cần): giáo viên quan sát, phát hiện những khó khăn của học sinh và có biện pháp hỗ trợ kịp thời, phù hợp (gợi ý, định hướng về phương pháp, cách làm);

(3) Tổ chức cho **học sinh báo cáo, trình bày kết quả, thảo luận**;

(4) **Giáo viên tổng hợp, nhận xét, đánh giá, kết luận** để học sinh ghi nhận và vận dụng kiến thức.

3. Thực hiện hiệu quả các phương pháp và hình thức kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh

Đổi mới kiểm tra đánh giá theo hướng *chú trọng đánh giá năng lực, phẩm chất, đánh giá quá trình học tập của học sinh*, cần thực hiện các nhiệm vụ cụ thể sau đây:

a) Thực hiện việc đánh giá, xếp loại học sinh theo quy định tại Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011 và **Thông tư số 26/2020/TT-BGDĐT** ngày 31/8/2020 của Bộ trưởng Bộ GDĐT sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT.

b) Tổ/nhóm chuyên môn xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh phù hợp với kế hoạch giáo dục từng môn học, hoạt động giáo dục của nhà trường theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh. *Không kiểm tra, đánh giá những nội dung, bài tập, câu hỏi vượt quá mức độ cần đạt về kiến thức, kỹ năng của chương trình GDPT hiện hành; những nội dung đã hướng dẫn tại Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 của Bộ GDĐT về việc hướng dẫn thực hiện điều chỉnh nội dung dạy học cấp THCS, THPT.*

c) Thực hiện đánh giá thường xuyên trực tiếp hoặc qua mạng đối với tất cả học sinh bằng các hình thức: hỏi - đáp, viết; đánh giá qua hồ sơ học tập, vở hoặc sản phẩm học tập; đánh giá qua việc học sinh báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập, nghiên cứu khoa học kỹ thuật, báo cáo kết quả thực hành, thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập.

d) Việc kiểm tra, đánh giá định kì, gồm kiểm tra, đánh giá giữa kì và kiểm tra, đánh giá cuối kì, được thực hiện thông qua: bài kiểm tra (trên giấy hoặc trên máy tính), bài thực hành, dự án học tập.

- Đối với bài kiểm tra, đánh giá bằng điểm số, đề kiểm tra phải được *xây dựng theo ma trận câu hỏi tự luận hoặc trắc nghiệm kết hợp với tự luận* biên soạn theo mức độ cần đạt của các chương trình môn học, căn cứ vào thực tế của nhà trường để lựa chọn tỉ lệ phù hợp.

+ *Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề thi, kiểm tra theo ma trận* với 4 mức độ yêu cầu: nhận biết; thông hiểu; vận dụng; vận dụng cao, đảm bảo nguyên tắc phù hợp với đối tượng học sinh và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao.

+ *Tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, đúng quy chế ở tất cả các khâu* ra đề, coi, chấm và nhận xét, đánh giá học sinh trong việc thi và kiểm tra; đảm bảo thực chất, khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của học sinh. *Kết quả đánh giá thường xuyên, định kì yêu cầu sát với năng lực thực tế của học sinh.*

+ *Kết hợp đánh giá trong quá trình dạy học, giáo dục với đánh giá tổng kết cuối kì, cuối năm học*; đánh giá của giáo viên với tự đánh giá và nhận xét, góp ý

lẫn nhau của học sinh, đánh giá của cha mẹ học sinh và cộng đồng. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, hướng dẫn, sửa sai, động viên sự cố gắng, tiến bộ của học sinh.

- Đối với kiểm tra, đánh giá bằng bài thực hành hoặc dự án học tập: yêu cầu cần đạt của bài thực hành hoặc dự án học tập phải được hướng dẫn cụ thể bằng bảng kiểm tra các mức độ đạt được phù hợp với 4 mức độ nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao của các kiến thức, kỹ năng được sử dụng.

- *Tăng cường ra các câu hỏi mở* gắn với thời sự quê hương, đất nước tạo điều kiện để học sinh được bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội.

4. Nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn, bồi dưỡng đội ngũ

- Các nhà trường xem xét, góp ý kế hoạch giáo dục của tổ nhóm chuyên môn, theo dõi, giám sát quá trình thực hiện; quản lý hoạt động dạy học, giáo dục theo các quy định hiện hành và kế hoạch giáo dục của nhà trường; chú trọng các biện pháp nhằm tạo điều kiện thuận lợi và khuyến khích, tạo động lực cho giáo viên tích cực, chủ động, sáng tạo trong việc thực hiện kế hoạch giáo dục. Các hoạt động chỉ đạo, kiểm tra, thanh tra phải dựa trên kế hoạch giáo dục của nhà trường.

- Đổi mới phương thức, nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ/nhóm chuyên môn thực hiện theo công văn 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT.

Tập trung đổi mới sinh hoạt chuyên môn của tổ/nhóm chuyên môn dựa trên nghiên cứu bài học. Tăng cường các hoạt động dự giờ, rút kinh nghiệm để hoàn thiện từng bước cấu trúc nội dung, kế hoạch dạy học các môn học, hoạt động giáo dục; phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của học sinh theo định hướng phát triển năng lực, phẩm chất học sinh, tiệm cận với Chương trình GDPT 2018.

- Phát triển kho video bài dạy minh họa, kho học liệu điện tử; xây dựng tài liệu hướng dẫn dạy học trực tuyến để hỗ trợ giáo viên tổ chức dạy học trực tuyến bảo đảm chất lượng. Lựa chọn giáo viên giỏi để tổ chức xây dựng các video bài giảng hỗ trợ dạy học trực tuyến, đồng thời sử dụng để hỗ trợ trực tiếp học sinh học tập trong trường hợp học sinh không có điều kiện tiếp cận học trực tuyến, học trên truyền hình.

- Hướng dẫn học sinh sử dụng hệ thống câu hỏi ôn tập theo chương, bài, ôn tập học kì và hệ thống đề ôn luyện trên hệ thống HanoiStudy.

5. Chuẩn bị cho phương án dạy học trực tuyến

Để đáp ứng yêu cầu sẵn sàng chuyển sang dạy học trực tuyến trong điều kiện học sinh không thể đến trường, tổ nhóm chuyên môn và giáo viên môn GDCD các

trường ngoài việc đảm bảo các quy chế, yêu cầu chuyên môn theo quy định, cần chuẩn bị thêm kịch bản với các yêu cầu chuyên môn sau:

- Tổ nhóm chuyên môn, giáo viên môn GDCD chia sẻ, hỗ trợ nhau về phương pháp, kỹ thuật sử dụng các phần mềm dạy học trực tuyến, có kế hoạch chủ động chuẩn bị cho phương án dạy học trực tuyến như: tìm hiểu trên Youtube và các nguồn mạng xã hội để biết và ứng dụng thành thạo các phần mềm hỗ trợ dạy học online và kiểm tra đánh giá như: Google form; Padlet; kahoot; Nearpod. Các nền tảng dạy học online như: Google meet; Zoom; Microsoft teams; bảng vẽ điện tử: gaomon; Wacom...

- Trên cơ sở kế hoạch dạy học bộ môn, giáo viên chủ động thiết kế các giáo án Powerpoint (có thể sử dụng các giáo án sẵn có trên hệ thống phần mềm Smartschool). Cần chú ý thiết kế nội dung kiến thức cơ bản cô đọng, ngắn gọn; biểu thị nội dung kiến thức cơ bản bằng cách bảng biểu hóa, sơ đồ hóa, sơ đồ tư duy...; chú ý sử dụng kênh hình, tư liệu, với tính năng chia sẻ màn hình, khai thác kênh hình, tư liệu, video; thiết kế trò chơi... giúp học sinh tiếp thu kiến thức trực quan và hứng thú hơn.

- Cần chủ động chuẩn bị cho phương án kiểm tra, đánh giá trực tuyến như: chuẩn bị nền tảng công nghệ, chuẩn bị các đề kiểm tra bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng, đảm bảo đúng ma trận.

6. Về cuộc thi giáo viên dạy giỏi môn GDCD cấp Thành phố

Giáo viên tham gia Hội thi giáo viên dạy giỏi cấp Thành phố bộ môn GDCD năm học 2021-2022 cần lưu ý:

- Thực hiện theo các quy định trong văn bản Hướng dẫn tổ chức Hội thi giáo viên dạy Thành phố của Sở GDĐT Hà Nội năm học 2021-2022.

- Phần bài thi thực hành một tiết dạy của giáo viên: Đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng; đảm bảo chính xác, khoa học, đáp ứng các yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; ngoài ra cần đảm bảo tính hấp dẫn, sinh động, lôi cuốn, tạo được hứng thú học tập cho học sinh.

- Phần trình bày 1 biện pháp góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy của cá nhân giáo viên tại cơ sở giáo dục nơi giáo viên làm việc: Ngoài việc đáp ứng các yêu cầu chung (theo Thông tư 22/2019/TT-BGDĐT), biện pháp cần đáp ứng yêu cầu đổi mới theo hướng phát triển phẩm chất năng lực người học; đảm bảo tính khả thi, có khả năng ứng dụng dễ dàng, thuận lợi trong thực tiễn dạy học; đảm bảo hiệu quả nâng cao chất lượng bộ môn./.
